

Sygn. akt I ACa 256/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Rafał Dzyr
Sędziowie:	SSA Marek Boniecki (spr.) SSO del. Wojciech Żukowski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Marta Sekuła

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Z. B. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa - (...) (...) Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 24 maja 2018 r. sygn. akt I C 737/17

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;**

3. **przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokat E. N. kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych) brutto, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

SSO Wojciech Żukowski SSA Rafał Dzyr SSA Marek Boniecki

Sygn. akt I ACa 256/19

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 5 marca 2021 r.

Wyrokiem z dnia 24 maja 2018 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo Z. B. (1) przeciwko Skarbowi Państwa – (...) (...) Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w K. o zapłatę 300.000 zł tytułem odszkodowania za

szkodę wyrządzoną przewlekłością postępowania z rażącym naruszeniem prawa przez organ w przedmiocie wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji (...) Inspektora Nadzoru Budowlanego w T. 31 maja 2011 r., znak (...).

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, z którego to uzasadnienia wynika, że:

- w dniu 31 maja 2011 r. (...) Inspektor Nadzoru Budowlanego w T. wydał decyzję administracyjną znak (...) w przedmiocie utwardzenia terenu; powód, który jest właścicielem sąsiedniej działki nie był stroną postępowania;

- w dniu 18 września 2014 r. (...) (...) Inspektor Nadzoru Budowlanego w K. wydał postanowienie, mocą którego na podstawie art. 61a§1 k.p.a. po rozpatrzeniu wniosku powoda, odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności ww. decyzji (...) Inspektora Nadzoru Budowlanego w T.; postanowienie zostało utrzymane w mocy postanowieniem (...) Inspektora Nadzoru Budowlanego z 29 stycznia 2015 r., a skarga oddalona przez WSA w W.;

- Naczelny Sad Administracyjny w wyroku z 4 września 2015 r., sygn. akt (...) uznał, że w sprawie z wniosku z dnia 6 września 2012 r. wystąpiła przewlekłość z rażącym naruszeniem prawa.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym, który był w całości bezsporny, Sąd Okręgowy przyjął, że:

- powództwo jest bezzasadne;

- art. 417¹ §3 k.c. nie znajduje zastosowania do ewentualnej szkody wyrządzonej niewydaniem postanowienia;

- stwierdzona orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego w W. przewlekłość postępowania nie dotyczyła wydania decyzji lecz powiązana została z opóźnieniem w wydaniu postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania;

- strona powodowa nie wykazała zaistnienia deklarowanej przez siebie szkody majątkowej, jej uzasadnionej wysokości, jak również jakiegokolwiek związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy przewlekłością postępowania a hipotetyczną szkodą, której powód upatrywał w utracie zarobku wobec niemożności podjęcia jakiejkolwiek pracy zarobkowej w kraju i za granicą, wobec konieczności poświęcenia czasu i uwagi toczącemu się postępowaniu administracyjnemu;

- strona powodowa nie przedstawiła żadnych okoliczności popartych dowodami, zgodnie z którymi uznać można uzyskanie przez powoda dochodu w wysokości 300.000 zł jako zdarzenie wysoko prawdopodobne, graniczące z pewnością.

Wyrok powyższy w części oddalającej powództwo zaskarżył apelacją powód, wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Powód wniósł dodatkowo o uzupełnienie postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie dowodów z dokumentów, przesłuchania stron oraz opinii biegłego – na okoliczność zaistnienia szkody, jej wysokości oraz związku przyczynowego między przewlekłością postępowania a szkodą.

Apelujący zarzucił naruszenie: 1) art. 227 i 217 §3 w zw. z art. 162 k.p.c. – poprzez oddalenie wniosków o przeprowadzenie dowodów z przesłuchania stron i opinii biegłego, w sytuacji gdy dowody te miały kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie; 2) art. 227 k.p.c., polegające na pominięciu dowodów z dokumentów, w postaci książeczki wojskowej powoda, zaświadczenia o zatrudnieniu, prawa jazdy oraz licencji taksówkarskiej, z których to dowodów wynikają wysokie kwalifikacje zawodowe powoda oraz jego możliwości zarobkowe w okresie, w którym miała miejsce przewlekłość postępowania; 3) art. 417¹ §3 k.c. – poprzez

jego błędną interpretację, polegającą na przyjęciu przez Sąd Okręgowy w Krakowie, że przepis ten nie znajduje zastosowania do ewentualnej szkody wyrządzonej niewydaniem postanowienia.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy, co sprawiło, że Sąd Apelacyjny przyjął go za własny.

Nietrafione okazały się zarzuty naruszenia prawa procesowego. Sąd pierwszej instancji prawidłowo pominął zgłoszone przez powoda wnioski dowodowe, albowiem w istocie okazały się one nieprzydatne dla rozstrzygnięcia (art. 227 k.p.c.). Okoliczności, które zamierzał udowodnić skarżący zaprezentowane zostały w piśmie procesowym z 13 listopada 2017 r. (k. 25-28), a sprowadzały się one do wysokich kwalifikacji zawodowych powoda. Irrelevantność zaoferowanych dowodów wiązała się z faktem, że nawet wykazanie w pełni twierdzeń powoda w tym zakresie, nie mogłoby zmienić kierunku rozstrzygnięcia. Sam fakt posiadania wysokich kwalifikacji zawodowych nie przesądza o uzyskaniu zatrudnienia, szczególnie za granicą. Przede wszystkim jednak nie uzasadnia powstrzymania się od podjęcia pracy z uwagi na toczące się postępowanie administracyjne. Niezależnie od tego pamiętać należy, że przewidziany w art. 278 §1 k.p.c. dowód z opinii biegłego nie służy ustalaniu faktów lecz weryfikacji twierdzeń strony poprzez pryzmat wiadomości specjalnych. Z kolei dowód z przesłuchania stron ma charakter komplementarny i stosuje się go jedynie wtedy, gdy po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostaną niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299 k.p.c.).

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny nie znalazł także podstaw do uzupełnienia postępowania dowodowego w kierunku żądanym przez skarżącego.

Przechodząc do merytorycznej oceny poddanego kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia, wskazać trzeba, że konstatacja Sądu Okręgowego o niewykazaniu istnienia związku przyczynowego między bezprawnym zaniechaniem organu administracyjnego a rzekomą szkodą powoda była oczywiście trafna. Ubocznie zauważyć należy, że apelujący nie podnosił zarzutu obrazy art. 361 §1 k.c. Brak istnienia takiego związku można wywieść już z samych twierdzeń powoda. Trudno, pozostając w zgodzie z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, przyjąć, że toczące się postępowanie administracyjne uniemożliwiło apelującemu podjęcie pracy zarobkowej. Podkreślenia wymaga, że postępowanie administracyjne ma co do zasady charakter pisemny (art. 14 k.p.a.), strona może działać przez pełnomocnika (art. 32 k.p.a.), a wszelkie pisma pochodzące od organu administracyjnego podlegają doręczeniu (art. 40 ust. 1 k.p.a.). Pamiętać też trzeba, że w spornym okresie Wielka Brytania należała do Unii Europejskiej, z wszelkimi tego prawnymi konsekwencjami, np. w zakresie doręczeń.

Brak związku przyczynowego w rozumieniu art. 361 §1 k.c. wykluczał przypisanie stronie pozwanej jakiejkolwiek odpowiedzialności deliktowej. Dodatkowo zatem jedynie wskazać można, że prezentowana przez powoda szkoda miała charakter czysto hipotetyczny. Skarżący nie uprawdopodobnił nawet, że miał jakąkolwiek ofertę pracy, której podjąć by nie mógł.

Z powyższych względów nie mógł się także okazać skuteczny zarzut obrazy art. 417¹ §3 k.c., choć analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosków, że Sąd pierwszej instancji ostatecznie przyjął bezprawność działania organu administracji.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie pozwanej ograniczyły się do wynagrodzenia należnego radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej przyjęto art. 98 §1 k.p.c. i art. 99

k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §2 pkt 7 w zw. z §10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.). Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Sama trudna kondycja materialna strony nie stanowi wystarczającej podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c., szczególnie w sytuacji, gdy Sąd pierwszej instancji, który odstąpił zresztą od obciążania powoda kosztami procesu, w sposób przekonujący i jednoznaczny wskazał w uzasadnieniu na oczywistą bezzasadność roszczenia.

O wynagrodzeniu ustanowionego dla powoda z urzędu pełnomocnika orzeczono na podst. art. 29 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (t. jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1651) oraz §2 pkt 7 w zw. z §10 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia. Wg ugruntowanego już w tym względzie poglądu Sądu Apelacyjnego w Krakowie, różnicowanie wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika wyłącznie w oparciu o kryterium sposobu jego powołania, pozostaje w sprzeczności z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

SSA Marek Boniecki SSA Rafał Dzyr SSO Wojciech Żukowski